

DET DANSKE KLASSESAMFUND 24. april 2019

Polarisering handler ikke kun om ikkevestlige ghettoer

DEBATINDLÆG

Skrevet af

Thomas Wilken
Analytiker

Sarah Steinitz
Konsulent

Flere studier tyder på, at legekammeraterne på vejen, stuekammeraterne i vuggestuen og klassekammeraterne i skolen påvirker børns chancer senere i livet. Derfor er det problematisk, at vi bor så opdelt i økonomiske og sociale lag. Polariseringsdebatten bør imidlertid ikke fortabe sig i et ensidigt fokus på etnicitet.

Kontakt

Analytiker

Thomas Wilken
📞 33 55 77 10

Konsulent

Sarah Steinitz
📞 33 55 77 10

For nylig gik regeringen endnu en gang til kamp mod parallelsamfund og erklærede, at målet er et ghettofrit Danmark i 2030.

I definitionen på parallelsamfund handler tre ud af otte kriterier om, at andelen af personer med ikkevestlig baggrund ikke må overstige 25 procent i et boligområde. Det kan være udmærket at have fokus på, hvordan man blander folk fra forskellige kulturer – men polariseringsdebatten bør ikke fortabe sig i et ensidigt fokus på etnicitet.

Det er nemlig ikke kun ikkevestlige indvandrere, der bosætter sig blandt folk, der ligner dem selv. Også etniske danskere søger i disse år mod sociale enklaver omgivet af deres egne spejlbilleder. Den stigende polarisering er et problem. For flere studier tyder på, at legekammeraterne på vejen, stuekammeraterne i vuggestuen og klassekammeraterne i skolen påvirker børns chancer senere i livet.

” *Udviklingen smitter af på vores skoler. I 2007 havde næsten 40 procent af landets skoler en nogenlunde ligelig fordeling af elever fra alle indkomstgrupper fra top til bund. På bare ni år er hver tredje 'indkomstblandede' skole forsvundet*

Det er derfor vigtigt, at både de rigeste og de fattigste, topdirektører og kontanthjælpsmodtagere, etniske indvandrere og etniske danskere ikke lever i hver deres boble omgivet af sociale kopier.

Ser vi på de senere års flyttemønstre, har bl.a. Vestsjælland og Lolland-Falster siden 1990 oplevet en relativt stor tilstrømning af personer uden job og en relativt stor udstrømning af personer med job. København, Aarhus og nogle af de kommuner, hvor der i forvejen bor flest velstillede, har oplevet det modsatte.

Udviklingen smitter af på vores skoler. I 2007 havde næsten 40 procent af landets skoler en nogenlunde ligelig fordeling af elever fra alle indkomstgrupper fra top til bund. På bare ni år er hver tredje 'indkomstblandede' skole forsvundet.

Og hvorfor er det så et problem, at vi bor mere opdelt og i højere grad møder folk, der ligner os selv?

Det har flere analyser beskæftiget sig med. [I AE har vi fundet, at ressourcestærke elever i en skoleklasse kan trække de ressourcesvage op.](#)

Det har ikke betydning for de ressourcestærke børns præstationer at gå i en klasse med nogle ressourcesvage børn, så længe andelen af ressourcesvage børn ikke bliver for høj. Når mere end en tredjedel af klassen er ressourcesvage, kan det trække de ressourcestærke børns præstationer ned.

[For nylig fandt tænketanken Kraka](#), at det vil påvirke et barns karakterer i folkeskolens afgangsprøve positivt, hvis barnet skifter fra en børnehave med mange ressourcesvage børn til én med mange ressourcestærke. Den positive effekt på barnets folkeskolekarakterer svarer til en forbedring af årsindkomsten på 7-10.000 kroner, når barnet bliver voksen.

” *Det amerikanske studie er noget af det tætteste, forskningen kommer på at isolere boligområdets betydning videre i livet. Og selv om resultaterne fra eksperimentet i USA ikke kan overføres en-til-en til Danmark, underbygger studiet i høj grad, at det boligområde, man vokser op i, har stor betydning for, hvordan man klarer sig*

For [tre år siden kom et unikt studie fra USA](#). Her har man siden 1994 fulgt 4.600 fattige familier fra fem forskellige fattige områder i USA i det, der i høj grad ligner et eksperiment.

Kort fortalt blev en tilfældigt udvalgt del af de 4.600 fattige familier tilbudt at flytte til et område med en lav grad af fattigdom, mens en tilsvarende del af familierne ikke fik tilbuddet. Sidstnævnte gruppe blev anvendt som en form for kontrolgruppe i eksperimentet. Herefter fulgte forskere udviklingen i de to grupper over tid.

Forskerne påviste, at de fattige børn, der var 0-13 år, da familien flyttede fra et fattigt til et rigere boligområde, tjente 31 procent mere, når de nåede midt 20'erne sammenlignet med børnene i kontrolgruppen.

Analysen viste også, at de havde større sandsynlighed for at komme på college, og at de familier, der var flyttet, angav at have det bedre psykisk sammenlignet med familierne i kontrolgruppen, som stadig boede i et fattigt område.

Det amerikanske studie er noget af det tætteste, forskningen kommer på at isolere boligområdets betydning videre i livet. Og selv om resultaterne fra eksperimentet i USA ikke kan overføres en-til-en til Danmark, underbygger studiet i høj grad, at det boligområde, man vokser op i, har stor betydning for, hvordan man klarer sig.

” *Når vi som samfund bor mere og mere opdelt, er det altså et problem både for det enkelte barns muligheder og for samfundet som helhed, der går glip af potentielt dygtigere arbejdskraft*

[I AE har vi også undersøgt, hvordan boligområdet](#) hænger sammen med den enkeltes fremtidige indkomst, så godt man kan uden at flytte folk fysisk.

Vi kan se, at børn, der vokser op i landets fattigste boligområder, får en lavere indkomst som voksne, end man skulle forvente ud fra deres familiebaggrund. Omvendt får børn fra lavindkomstfamilier højere indkomst som voksne, hvis de vokser op med ressourcestærke naboer.

Når vi som samfund bor mere og mere opdelt, er det altså et problem både for det enkelte barns muligheder og for samfundet som helhed, der går glip af potentielt dygtigere arbejdskraft.

Kampen mod den stigende polarisering er vigtig. Men vi skal passe på, at den ikke primært kommer til at handle om nogle få parallelsamfund, og vi derved lukker øjnene for en mere helhedsorienteret tilgang til polariseringen af vores samfund på tværs af sociale og økonomiske skel.

Bragt i Information d. 24. april 2019.